

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Agobardi Archiepiscopi Lvgdvnensis Opera

Agobardus <Lugdunensis>

Parisiis, 1666

Liber de insolentia Iudaeorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14678

unicus, proprius & verus. Nec propterea, quia particeps fieri dignatus est substantiæ & mortalitatis nostræ, particeps etiam factus credendus est & conditionis; cum nos, ut supra jam dictum est, conditione nascamur, ille misericordia; nos debito moriamur, ille potestate; nos illius potestate de filiis iræ efficiamur filij Dei, ille nunquam talibus obnoxius, nihil aliud esse possit nisi filius proprius & verus æterna nativitate. Propter quod etiam cum ipsa assumpta humanitate unus est verus Deus cum Patre, non posterior, non minor Patre, aut Spiritu sancto, non differens majestate, non impar potestate, non discrepans operatione. Sancta enim hæc Trinitas, discreta personis, non separabilis, unum sunt. Unus est, non in una essentia, sed una essentia, una substantia, uno nomine, una natura, vivens & regnans, sine recordatione præteritorum, sine expectatione futurorum, per omnia secula seculorum. Amen.

AD EVNDEM IMPERATOREM,

DE INSOLENTIA IVDÆORVM.

CHRISTIANISSIMO, & verè piissimo, & in Christo victori ac triumphatori Hludovico Imperatori felicissimo, semper Augusto, Agobardus abjectissimus omnium servorum vestrorum. Cum Deus omnipotens, qui vos ante tempora præscivit & præordinavit rectorem pium futurum temporibus valde necessariis, sublimaverit prudentiam vestram & stu-

dium religionis supra ceteros vestri temporis mortales; dubium non est præparatum vos ad remedium temporibus periculosis, de quibus

1. Tim. 3. Apostolus loquitur: *In novissimis diebus instabunt tempora periculosa, & erunt homines se ipsos amantes, cupidi, elati, & cetera, & habentes quidem speciem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes;* de quibus nihil est expectandum quod jam non videatur, nisi solutio Sarnæ, & publica calcatio sanctæ civitatis mensibus quadraginta duobus, quæ futura est per caput omnium iniquorum Antichristum. Cum hæc igitur ita se habeant, obsecro tranquillissimam longanimitatem vestram, ut præbeatis patientissimam aurem vestram verbis quibus ego infimus servorum vestrorum nimis necessarium puto admonendam sanctissimam sollicitudinem vestram de re tam necessaria, quæ aut sola, aut præcipua est, cui præ ceteris succurrere debeat gubernatio vestra; cujus narrationem si prosequi potuissem tacitis nominibus auctorum, vellem omnino. Sed quia fieri non potest, committo me bonitati & patientiæ vestræ, dando me periculis, & innotescens vobis quæ tacere perniciosum est. Venerunt Gericus & Fredericus, quos præcurrit Eurardus, Missi quidem vestri, non tamen per omnia vestra agentes, sed ex parte alterius; & ostenderunt se Christianis terribiles, & Judæis mites, maximè Lugduni, ubi partem persecutionis adversus Ecclesiam depinxerunt, quam multis gemitibus, suspiriis, & lacrymis stimulaverunt. Quæ persecutio, quia præcipuè adversum me acta est, tota à me prædenda non est; nisi fortè clementissima solli-

Apoc. 11.

citudo vestra scire voluerit. Tamen in quantum Ecclesiæ Christi noxia est, si vestra patitur mansuetudo, breuiter intimare exordiar. Venientes itaque primùm Iudæi, dederunt mihi Indiculum ex nomine vestro, & alterum ei qui pagum Lugdunensem vice Comitis regit, præcipientem illi, ut auxilium ferret Iudæis aduersùm me. Quos Indiculos, licèt ex sacro nomine vestro recitarentur, & vestro anulo essent signati, nullatenus tamen credidimus ex iudicio vestro tales prodisse. Cœperunt autem efferri quadam odibili insolentia Iudæi, comminantes omnibus injuriis nos afficiendos per Missos quos adepti fuerant ad ex solvendam vindictam de Christianis. Post eos venit Evrardus, eadem iterans, & dicens maiestatem vestram commotam esse valde aduersùm me propter Iudæos. Deinde venerunt & prædicti Missi, habentes in manibus tractoriam stipendialem, & capitularia sanctionum, quæ non putamus vestra iussione existere talia. His causis lætificati sunt Iudæi ultra modum, & contristati Christiani, non solùm illi qui fugerunt, aut qui absconditi sunt, vel qui districti, sed & ceteri qui viderunt, vel audierunt; maximè ideo, quia sententia Iudæorum ita confirmata est, ut auderent irreuenter prædicare Christianis quid potiùs credendum esset ac tenendum; blasphemantes coram eis Dominum Deum ac Salvatorem nostrum Iesum Christum. Roboratur quoque hæc perversitas ex verbis Missorum, quibus susurrabant quorundam auribus, dicentes quòd Iudæi non abhominabiles, ut plerique putant, sed cari essent in oculis vestris, & hominibus eorum di-

centibus ex parte meliores eos habitos quam Christianos. Et ego quidem indignus servus vester non eram Lugduni; sed aberam longè, causâ Nantuadensium monachorum, qui quadam diffimultate inter se laborabant. Tamen direxi Missos nostros, & litterulas ad illos, ut præciperent quicquid vellent, aut eis injunctum esset, & nos obediremus. Sed nihil veniæ adepti sumus; ita ut etiam aliqui ex sacerdotibus nostris, quibus nominatim minabantur, non auderent præsentiam suam eis exhibere. Hæc passim sumus à fautoribus Iudæorum, non ob aliud, nisi quia prædicavimus Christianis, ut mancipia eis Christiana non venderent, ut ipsos Iudæos Christianos vendere ad Hispanias non permitterent, nec mercenarios domesticos habere, ne feminae Christianæ cum eis sabbatizarent, & ne diebus Dominicis operarentur, ne diebus Quadragesimæ cum eis pranderent, & mercenarij eorum iisdem diebus carnes manducarent, ne quilibet Christianus carnes à Iudæis immolatas & deglubatas emeret, & aliis Christianis venderet, ne vinum illorum biberent, & alia hujusmodi. Est enim Iudæorum usus, ut quando quodlibet pecus ad esum mactant, ut subactum idem pecus tribus incisionibus non fuerit jugulatum; si apertis interaneis jecur læsum apparuerit, si pulmo lateri adhæserit, vel eum insufflatio penetraverit; si fel inventum non fuerit, & alia hujusmodi; hæc tanquam immunda à Iudæis repudiata, Christianis venduntur, & insultario vocabulo Christiana pecora appellantur. De vino verò, quod & ipsi immundum fatentur, & non eo utuntur nisi ad vendendum

Chr
quo
iteru
mitt
ca il
de I
minu
nos i
rum
beat
intri
Iudæ
exen
aliqu
amat
rit ill
rem,
nec si
si fue
hend
Et id
mact
dæos
stiano
patis
taxat
verbi
vunt
tæ au
serve
utiqu
liter
Hæc
de pe

Christianis, si contigerit ut in terram defluat quolibet loco licet sordido, festinantes hauriunt iterum de terra, & ad conservandum in vasa remittunt. Qualiter verò & alia improbanda circa illud agant, non solum de Christianis, sed & de Iudæis multi sunt testes. Quòd autem Dominum nostrum Iesum Christum & Christianos in omnibus orationibus suis sub Nazarenorum nomine cotidie maledicant, non solum beatus Hieronymus, qui se scribit novisse illos intrinsecus & in cute, testis est, sed & de ipsis Iudæis plerique testantur. In hac re sumens exempli gratiam, dixi Christianis hoc modo: Si aliquis homo seniori suo vel domino fidelis & amator existat, & quempiam hominum senserit illi esse inimicum, detractorem, convitiatorem, & comminatorem, non vult ei esse amicus, nec socius mensæ, nec particeps ciborum. Quòd si fuerit, & hoc senior ipsius vel dominus deprehenderit, nec fidelem sibi eum esse existimat. Et ideo cum proculdubio noverimus blasphematores &, ut ita dicam, maledictores esse Iudæos Domini Dei Christi & fidelium ejus Christianorum, non debemus eis conjungi participatione ciborum & potuum, juxta modum duntaxat à sanctis Patribus & exemplis datum & verbis præceptum. Ceterum, quia inter nos vivunt, & maligni eis esse non debemus, nec vitæ aut sanitati vel divitiis eorum contrarij; observemus modum ab Ecclesia ordinatum, non utique obscurum, sed manifestè expositum, qualiter erga eos cauti vel humani esse debeamus. Hæc, piissime Domine, de multis pauca dixi de perfidia Iudæorum, de ammonitione nostra,

de læsione Christianitatis, quæ fit per fautores
 Iudæorum, nesciens utrum pervenire possit ad
 vestram notitiam. Tamen summopere necesse
 est ut sciat piissima sollicitudo vestra, quomodo
 nocetur fides Christiana à Iudæis in aliquibus.
 Dum enim gloriantur, mentientes simplicibus
 Christianis, quòd cari sint vobis propter Pa-
 triarchas; quòd honorabiliter ingrediantur in
 conspectu vestro, & egrediantur; quòd excel-
 lentissimæ personæ cupiant eorum orationes &
 benedictiones, & fateantur talem se legis au-
 ctorem habere velle, qualem ipsi habent; dum
 dicunt consiliatores vestros commotos adver-
 sùm nos eorum causa, eò quòd prohibeamus
 Christianos vinum eorum bibere; dum hoc ad-
 firmare nitentes, plurimas argenti libras ob-
 emptionem vini se ab eis accepisse jactant; &
 recursis canonibus non inveniri quare Christia-
 ni debeant abstinere à cibus eorum & potibus;
 dum ostendunt Præcepta ex nomine vestro, au-
 reis sigillis signata, & continentia verba, ut pu-
 tamus, non vera; dum ostendunt vestes mulie-
 bres, quasi à consanguineis vestris vel matro-
 nis Palatinorum uxoribus eorum directas; dum
 exponunt gloriam parentum suorum; dum eis
 contra legem permittitur novas Synagogas ex-
 truere; ad hoc pervenitur, ut dicant imperiti
 Christiani, meliùs eis prædicare Iudæos quam
 Presbyteros nostros; maximè cùm & supradicti
 Missi, ne Sabbatismus eorum impediretur,
 mercata, quæ in Sabbatis solebant fieri, trans-
 mutari præceperint, & quibus diebus deinceps
 frequentari debeant, in illorum optione posue-
 rint, dicentes hoc Christianorum utilitati pro-
 prer

pter diei Dominici vacationem congruere; cum
Iudæis magis probetur inutile: quia & hi qui
propè sunt, Sabbato ementes victus necessaria,
liberiùs die Dominico Missarum solemnitati-
bus & prædicationibus vacant; & si qui de lon-
gè veniunt, ex occasione mercati tam vesperti-
nis quàm matutinis occurrentes officiis, Missa-
rum solemnitate peracta, cum ædificatione re-
vertuntur ad propria. Nunc igitur, si placet
benignissimæ mansuetudini vestræ audire, di-
camus quid Ecclesiæ Galliarum, & rectores ea-
rum, tam Reges, quàm Episcopi, de discretio-
ne utriusque religionis, Ecclesiasticæ videlicet,
& Iudaicæ, tenuerint, tenendùmque tradide-
rint, & scriptum posteris reliquerint, & quo-
modo consonum sit auctoritati vel actibus apo-
stolicis, & à veteri testamento originem tra-
hens. Ex quibus demonstratur quàm detestabi-
les habendi sint inimici veritatis, & quomodo
peiores sint omnibus incredulis, Scripturis di-
vinis hoc docentibus, & quàm indigniora om-
nibus infidelibus de Deo sentiant, & rebus cœ-
lestibus. Quæ omnia cum confratribus contuli-
mus, & amplissimæ Excellentiæ vestræ præsen-
tanda direximus.

Et cum præcedens scedula dictata fuisset, su-
pervenit quidam homo fugiens ab Hispaniis de
Cordoba, qui se dicebat furatum fuisse à quo-
dam Iudæo Lugduno ante annos viginti qua-
tuor, parvum adhuc puerum, & venditum, fu-
gisse autem anno præsentis cum alio qui similiter
furatus fuerat Arelate ab alio Iudæo ante annos
sex. Cùmque hujus, qui Lugdunensis fuerat,
notos quæreremus, & inveniremus, dictum est

à quibusdam & alios ab eodem Iudæo furatos, alios verò emptos, ac venditos; ab alio quoque Iudæo anno præsentis alium puerum furatum & venditum. qua hora inventum est plures Christianos à Christianis vendi, & comparari à Iudæis, perpetrarique ab eis multa infanda que turpia sunt ad scribendum.

*EPISTOLA AGOBARDI,
Bernardi, & Eaof Episcoporum, ad
eundem Imperatorem, de Iudaicis su-
perstitionibus.*

I. **C**H R I S T I A N I S S I M O & gloriosissimo Domino nostro Hludovvico Imperatori Perpetuo Augusto, Agobardus, Bernardus, & Eaor, indigni Episcopi, supplices servuli vestri. Sicut in præmissa scedula in breui significatum est, insolentia & importunitate Iudæorum in quorundam simplicium Christianorum pectoribus tranquillitas fidei propulsata compulit nos mansuetissimæ ac prudentissimæ sollicitudini vestræ scribere de cautela Christianorum, qualis esse debeat erga Iudaicam perfidiam, & superstitiones, atque innumerabiles errores, in quantum extremitas nostra invenire potuit ex usu & institutione priorum Gallicanarum Ecclesiarum rectorum. Et quidem si, sicut nunc multa necessitas poscit, ausi essemus aut valuissemus auribus vestris ingerere damna animarum, quæ per vasa diaboli, mentes videlicet Iudæorum, fidelibus inferuntur, adhiberi omnino juberet pietas vestra remedium. Nunc au-